

การรณรงค์การคัดแยกขยะ เพื่อการลด คัดแยกการใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในชุมชน

สถานการณ์ขยะในเขตเทศบาลตำบลฉวางในปัจจุบันเริ่มเป็นปัญหามากขึ้นเรื่อยๆ สืบเนื่องจากจำนวนขยะที่มีมากขึ้น สาเหตุประการหนึ่ง คือ ประชาชนยังไม่มี การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ทำให้ขยะที่จัดเก็บมีทั้งขยะเปียก ขยะแห้ง หรือแม้แต่ขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่มือถือ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ ผลจากการไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้ง ทำให้ขยะมีน้ำหนักรวมมาก โดยเฉพาะขยะเปียกที่มีน้ำผสมอยู่ จากปัญหาดังกล่าวกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลฉวาง จึงมีแนวคิดในการลดปริมาณขยะ ลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะ ด้วยการขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนได้ร่วมกันลดปริมาณขยะด้วยวิธีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ซึ่งถือว่าเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะ ที่สำคัญคือ เทศบาล มีงบประมาณเหลือไว้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพี่น้องชาวตำบลฉวางได้มากยิ่งขึ้น อีกด้วยก่อนอื่นมาทำความรู้จักกันก่อนว่าขยะหลังจากนำมารีไซเคิลได้ จะสามารถนำไปทำอะไรได้บ้าง

1. ขยะประเภท กระจบองอูมเนียม และกระจบองเหล็ก

สามารถนำไปรีไซเคิลและผลิตเป็นกระจบองอูมเนียม กระจบองเหล็ก ชิ้นส่วนจักรยานยนต์ และอุปกรณ์ก่อสร้าง ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เป็นต้น

2. ขยะประเภทกระดาษหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ก่อองกระดาษ ก่อองนม

สามารถนำไปทำเป็นก่อองกระดาษที่มีความแข็งแรง กระดาษทิชชู เป็นต้น

3. เสื้อผ้า

เป็นเสื้อผ้ามือสอง

4. ขวดแก้วใส หรือสีชา

นำไปผลิตขวดใหม่ได้

5. ขวดแก้วสีอื่นๆ

นำไปผลิตเป็นพื้นกระเบื้อง

6. ขวดน้ำพลาสติก

นำไปผลิตเป็นผ้าพลาสติกได้

7. พลาสติกต่างๆ

นำไปผลิตพลาสติกที่ใช้ในการก่อสร้าง หรือพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้ง หรือไม้ก็ผลิตเป็นปากกา

8. พลาสติกที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์

นำไปผลิตพลาสติกที่ใช้ในการก่อสร้าง หรือพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้ง หรือไม่ก็ผลิตเป็นปากกา

สิ่งที่ควรระวังเกี่ยวกับการทิ้งขยะ

การแยกขยะเป็นสิ่งที่ดีที่ควรให้การสนับสนุนแต่ต้องทำความเข้าใจระหว่างผู้ทิ้งขยะกับผู้เก็บขยะด้วย

1. การเก็บขยะที่รีไซเคิลได้นั้นจะเก็บเฉพาะขยะที่สะอาด ส่วนขยะที่สกปรกไม่สามารถรีไซเคิลได้ เช่น ขยะสด ขยะที่สามารถเผาได้ ขยะที่ไม่สามารถเผาได้ควรจะแยกสิ่งบรรจุขยะให้ชัดเจน
2. ขยะ ที่รีไซเคิลได้นั้นจะนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์นำกลับมาใช้ใหม่ ดังนั้นไม่ควรทิ้งขยะที่จะนำมารีไซเคิลได้ปะปนกัน แยกถุงทิ้งและแสดงหน้าถุงบรรจุให้ชัดเจนว่าเป็นขยะแบบไหน
3. ควรจะแยกวันเก็บขยะให้ชัดเจนว่าวันไหนจะเก็บขยะประเภทใด

วิธีการแยกขยะ

1. กระป๋อง

กระป๋องควรจะแยกประเภทว่าเป็นอลูมิเนียมหรือว่าเหล็กและควรล้างทำความสะอาดภายในให้เรียบร้อยก่อน

2. กระดาษ

กระดาษจะแยกเป็น 4 ประเภทหลักๆคือ

- 2.1 กระดาษหนังสือพิมพ์และใบปลิว
- 2.2 นิตยสาร
- 2.3 กล่องกระดาษ ควรแยกเอาส่วนที่เป็นโลหะออกให้หมด เช่น แม็กเย็บกล่อง
- 2.4 กล่องนม ควรคลี่ออกและล้างให้สะอาดก่อนทิ้ง

3. เสื้อผ้า

เสื้อผ้าที่จะนำไปรีไซเคิล ควรเป็นเสื้อผ้าที่ไม่สกปรก แค่มียรอยขูดขีดน้อยหรือเป็นรู กระดุมหลุด เป็นต้น

4. ขวด

ขวดควรแยกเป็นขวดใส ขวดสีชา และขวดสีอื่นๆ และควรล้างทำความสะอาดก่อนนำมาส่งควรแยกฝาที่เป็นโลหะทิ้งไปกับขยะที่ไม่สามารถเผาได้ ฝาพลาสติกทิ้งไปกับขวดพลาสติก ส่วนขวดที่แตกแล้วทิ้งไปกับขยะที่ไม่สามารถเผาได้

5. พลาสติกต่างๆ

ขวด พลาสติกควรจะล้างทำความสะอาดก่อนทิ้งพลาสติกบรรจุภัณฑ์ เฉพาะสีขาวควรล้างทำความสะอาดก่อนทิ้งถุงพลาสติก ขวดพลาสติก ควรล้างทำความสะอาดก่อนทิ้ง

ขยะอื่นๆ ที่ต้องผ่านกระบวนการก่อนนำกลับมาใช้ และที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้

1. ขยะที่สามารถเผาได้

เป็นประเภทขยะสด ขยะที่ไม่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ เช่น ของเล่น ตุ๊กตา หนังสือตัว ผ้า แต่ควรแยกส่วนที่เป็นโลหะออกเสียก่อนขยะสด ควรรีดน้ำออกให้เหลือน้อยที่สุดและพันด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ไม่ควรใส่ถุงพลาสติกแล้วนำมาทิ้งผ้าอ้อมที่ใช้แล้วควรห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ก่อนนำมาทิ้ง

2. ขยะที่ไม่สามารถเผาได้

แก้ว โลหะ เครื่องใช้ไฟฟ้า เตารีด หม้อต้มน้ำ ที่ปิ้งขนมปัง ที่เป่าผม โพรทศน์ ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ เครื่องซักผ้า วิทยุ เป็นต้น ข้อควรระวัง แก้ว มีด ของมีคมควรห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ก่อนทิ้ง กระจ่าง สเปรย์ควรเจาะรู 2 รูก่อนนำมาทิ้ง

3. ขยะที่มีขนาดใหญ่

เฟอร์นิเจอร์ เครื่องเสียง จักรยานยนต์ เป็นต้น

4. ขยะเป็นพิษ

ถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า ควรใส่ถุงพลาสติกก่อนนำมาทิ้ง ถ้าหลอดแตกให้ทิ้งเป็นขยะเผาไม่ได้

ผลกระทบต่อสุขภาพอันเกิดจากขยะพิษประเภทต่าง ๆ

ประเภทของสาร ผลิตภัณฑ์ที่พบ ผลต่อสุขภาพ

1. สารปรอท

หลอดฟลูออเรสเซนต์ ปวดศีรษะ ง่วงนอน อ่อนเพลีย หลอดนีออน ซึมเซา อารมณ์แปรปรวน จิตใจไม่สงบ กระจกส่องหน้า ประสาทหลอน สมองสับสน สมองอักเสบ

2. สารตะกั่ว

แบตเตอรี่รถยนต์ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ซีดลง ปวดหลังยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ มีอาการทางสมอง ตะกอนสี หมึกพิมพ์ ฯลฯ ทำให้ความจำเสื่อม ชักกระตุกและหมดสติลง

3. สารแมงกานีส

ถ่านไฟฉาย ตะกอนสี ปวดศีรษะ ง่วงนอน จิตใจไม่สงบเครื่องเคลือบดินเผา ประสาทหลอน เกิดตะคริวที่แขน ขา สมองสับสน สมองอักเสบ

4. สารแคดเมียม

ถ่านนาฬิกาควอตซ์ ทำให้เกิดโรคอัสติจมา อากาศปวดในกระดูก

5. สารฟอสฟอรัส

ยาเบื่อหนู ตะกอนสี ฯลฯ เหงือกบวม เยื่อปากอักเสบ

6. สารเคมี

สเปรย์ ยาย้อมผม ยาทาเล็บ เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนังประเภทอื่น ๆ ยาล้างเล็บ ยาฆ่าแมลง และเย็บูทางเดินหายใจ ปวดศีรษะยารักษาโรค ยากำจัดวัชพืช หายใจขัด เป็นลม ฯลฯ

ขั้นตอนการแยกขยะอย่างง่ายแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

- 1) ขยะเศษอาหาร พืช ผัก ผลไม้ หรือที่แต่เดิมเรียกว่า ขยะเปียก ได้แก่ เศษอาหาร พืช ผัก เปลือกผลไม้ อินทรีย์วัตถุที่ย่อยสลายเน่าเปื่อยง่าย มีความชื้นสูงและส่งกลิ่นเหม็นได้รวดเร็ว
- 2) ขยะ ยังใช้ได้หรือเรียกว่าขยะรีไซเคิล หรือที่ แต่เดิมเรียกว่า ขยะแห้ง ได้แก่ พลาสติก โลหะ พลาสติก เศษผ้า ฯลฯ ซึ่งเราสามารถเลือกวัสดุที่ยังมีประโยชน์กลับมาใช้ใหม่ได้อีก
- 3) ขยะ ที่มีพิษภัยอันตรายซึ่งเกิดจากบ้านเรือน ได้ตั้งถังสีเทาฝาสีส้ม ไว้สำหรับให้ประชาชนนำขยะ ที่มีพิษภัยอันตรายซึ่งเกิดจากบ้านเรือนมาทิ้ง โดยตั้งไว้ตามสถานีบริการน้ำมัน และสถานที่อื่น ๆ ซึ่งขยะพวกนี้ ได้แก่ หลอดไฟ และหลอดฟลูออเรสเซนต์ที่เสียแล้ว แบตเตอรี่รถยนต์ และถ่านไฟฉายที่หมดอายุ กระจก ยานพาหนะชำรุด และยาปราบศัตรูพืช ภาชนะใส่แอลกอฮอล์ และทินเนอร์ ภาชนะใส่น้ำมันเครื่อง และน้ำมันเบรก น้ำยาทำความสะอาดสุขภัณฑ์ ยารักษาโรค ที่เสื่อมคุณภาพ ฯลฯ รวมทั้งได้จัดให้มีวันทิ้งของเหลือใช้ เพื่อให้ประชาชนนำขยะประเภทนี้มาทิ้ง จากนั้นก็จะจ้างบริษัทเอกชนนำไปทำลายอย่างถูกหลักวิชาการต่อไป

วิธีการลดขยะได้ด้วย 4 Rs

“ปัญหาขยะจะหมดไปด้วยจิตสำนึกไทยรีไซเคิล”

1. Reduce ลด การใช้ ลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือย ใช้อย่างประหยัด และใช้เท่าที่จำเป็น เช่น ทำอาหารให้พอดีรับประทาน เลือกซื้อสินค้าที่ไม่บรรจุห่อหลายชั้น ใช้ผ้าเช็ดหน้า แทนกระดาษทิชชู พกถุงผ้าไปตลาด
2. Repair การซ่อมแซม การซ่อมแซมวัสดุสิ่งของที่ชำรุด ให้อยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้นาน ไม่ต้องทิ้งเป็นขยะหรือต้องสิ้นเปลืองซื้อใหม่
3. Reuse การใช้ซ้ำ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า เช่น ขวดแก้วนำไปล้างไว้น้ำดื่ม
4. Recycle การ นำกลับมาใช้ใหม่ การนำขยะมาแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ทำให้ไม่ต้องนำทรัพยากรธรรมชาติมาผลิตสิ่งของต่าง ๆ แต่ใช้ขยะเป็นวัตถุดิบทดแทนในการผลิตสิ่งของต่าง ๆ

แนวทางการใช้ประโยชน์จากวัสดุรีไซเคิล

โดย ทั่วไปการแยกขยะที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นชุมชน โรงเรียน ตลาด โรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้า และสถานที่อื่น ๆ นั้นแยกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ขยะเศษอาหาร แยกเพื่อนำไปกำจัดโดยวิธีปุ๋ยหมัก
2. ขยะ ยังใช้ได้ หรือขยะรีไซเคิลแยกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ใช้ซ้ำ โดยการนำกลับเข้าสู่กระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ การนำกลับมาใช้ใหม่ หรือรีไซเคิล คือ การนำขยะหรือวัสดุที่ใช้แล้ว มาผ่านกระบวนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ โดยโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีกระบวนการผลิต 4 ขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวม การแยกวัสดุแต่ละชนิดออกจากกัน การผลิตหรือปรับปรุง และสุดท้าย การนำมาใช้ประโยชน์ โดยในส่วนของขั้นตอนการผลิตนั้นวัสดุพวกแก้ว กระจก โลหะ พลาสติก และโลหะ จะผ่านกรรมวิธีการผลิตที่แตกต่างกัน

3. ขยะพิษ แยกเพื่อรวบรวมส่งกำจัดด้วยวิธีที่เหมาะสม อาจใช้ได้ทั้งวิธีการฝังกลบโดยวิธีพิเศษ และการเผาหลัง จากวัสดุผ่านกระบวนการผลิต จะได้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการนำไปใช้ ประโยชน์ต่อไป โดยจะพบสัญลักษณ์รีไซเคิล ปรากฏอยู่บนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุรีไซเคิลทุกชิ้น การนำกลับมาใช้ใหม่ การ นำขยะมาแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ทำให้ไม่ต้องนำทรัพยากรธรรมชาติมาผลิต สิ่งของต่าง ๆ แต่ใช้ขยะเป็นวัตถุดิบทดแทนในการผลิตสิ่งของต่าง ๆ

